

การพัฒนาคุณธรรมโดยใช้นิทานประกอบภาพ
สำหรับเด็กปฐมวัย องค์การบริหารส่วนตำบลหนองสาหร่าย
อำเภอดอนเจดีย์ จังหวัดสุพรรณบุรี

The Development of Virtue Using Visual Tales
for the Early Childhood, Nong Sarai Subdistrict
Administration Organization, Don Chedi District,
Suphanburi Province

กัญกร แก้วเขียว

* ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านท่ากุ่ม องค์การบริหารส่วนตำบลหนองสาหร่าย
อำเภอดอนเจดีย์ จังหวัดสุพรรณบุรี

ผศ.ดร.ชญารัตน์ บุญพุดธิกร

* คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ

ผศ.ดร.อัชฌา ชื่นบุญ

* สำนักวิชาศึกษาทั่วไป วิทยาลัยเซนต์หลุยส์

Kanyakorn Kaeokhieao

* Ban Tha Kum Child Development Center, Nong Sarai Subdistrict Administration Organization,
Don Chedi District, Suphan Buri Province

Asst.Prof.Dr.Chayarat Boonputtikorn

* Faculty of Industrial Education,
Rajamangala University of Technology Suvarnabhumi

Asst.Prof.Dr.Athcha Chuenboon

* School of General Education, Saint Louis College

ข้อมูลบทความ

* รับบทความ 6 พฤศจิกายน 2566

* แก้ไข 18 ธันวาคม 2566

* ตอบรับบทความ 4 มกราคม 2567

บทคัดย่อ

งานวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาคุณธรรมโดยใช้นิทานประกอบภาพสำหรับเด็กปฐมวัย และ 2) เปรียบเทียบคุณธรรมก่อนและหลังการใช้นิทานประกอบภาพสำหรับเด็กปฐมวัย กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัย คือเด็กปฐมวัย ระดับชั้นอนุบาลปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2566 จำนวน 17 คน ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านท่ากุ่ม องค์การบริหารส่วนตำบลหนองสาหร่าย อำเภอดอนเจดีย์ จังหวัดสุพรรณบุรี เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ 1) นิทานประกอบภาพเพื่อส่งเสริมคุณธรรมสำหรับเด็กปฐมวัย ระดับชั้นอนุบาลปีที่ 1 ชุด ป่าใหญ่ในฝัน 2) แบบสังเกตพฤติกรรมความมีคุณธรรมสำหรับเด็กปฐมวัย 8 ด้าน คือ ความซื่อสัตย์ ความอดทน ความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น ความรู้สึกผิดชอบชั่วดี การรู้จักหน้าที่ ความเพียรพยายาม การตรงต่อเวลา และการยอมรับผลของการกระทำ และ 3) แบบประเมินคุณธรรมสำหรับเด็กปฐมวัย สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบสมมติฐานโดยใช้ t-test ผลการวิจัยพบว่า 1) หลังการจัดกิจกรรม เด็กปฐมวัยทุกคนมีแสดงออกถึงพฤติกรรมของคุณธรรมอยู่ในระดับดีมาก ร้อยละ 100 ทั้ง 8 ด้าน ได้แก่ พฤติกรรมของคุณธรรมด้านความซื่อสัตย์ ความอดทน ความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น ความรู้สึกผิดชอบชั่วดี การรู้จักหน้าที่ ความเพียรพยายาม การตรงต่อเวลา และการยอมรับผลของการกระทำ และ 2) คะแนนเฉลี่ยคุณธรรมหลังใช้นิทานประกอบภาพสำหรับเด็กปฐมวัย สูงกว่าก่อนคะแนนเฉลี่ยคุณธรรมหลังใช้นิทานประกอบภาพสำหรับเด็กปฐมวัย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: นิทานประกอบภาพ
คุณธรรม
เด็กปฐมวัย

Abstract

The objectives of this study were 1) to develop the virtue using visual tales for the early childhood, and 2) to compare virtual before and after using visual tales for the early childhood. The target group used in the research was 17 children in Kindergarten 1, Semester 1, Academic Year 2023, Ban Tha Kum Child Development Center, Nong Sarai Subdistrict Administration Organization, Don Chedi District, Suphan Buri Province. The research tools are 1) tales to promote virtue for early childhood children. Kindergarten 1 Dream Forest. 2) Observation of moral behavior for early childhood in 8 aspects: honesty, patience compassion for others conscience, duty, perseverance, punctuality and acceptance of the consequences of actions, and 3) Moral assessment for Early Childhood. Statistics used to analyze data include mean, standard deviation, and hypothesis test using t-test. The findings revealed that 1) After the virtue using visual tales for all the early childhood were very good level, and 100 percentage all eight aspects: honesty, patience compassion for others conscience, duty, perseverance, punctuality and acceptance of the consequences of actions, and 2) The posttest mean scores using visual tales for the early childhood was found significantly higher than the pretest mean using visual tales for the early childhood.

Keywords: Visual Tales
Virtue
Early Childhood

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การเปลี่ยนแปลงของสังคมไทยปัจจุบันรู้จักกับคำว่า พลิกผัน หรือ Disrupt การพลิกผันมีหลายลักษณะ ได้แก่ การพลิกผันทางเทคโนโลยี การพลิกผันทางธุรกิจ การพลิกผันทางสังคม การพลิกผันทางภูมิรัฐศาสตร์ และการพลิกผันทางศีลธรรม (ภาณุวัฒน์ ภักดิ์วงศ์ และกฤษฎา วรรณกลาง, 2563, หน้า 94) โดยเฉพาะประเด็นด้านศีลธรรมผู้วิจัยให้ความสำคัญว่าควรได้รับการพัฒนาตั้งแต่วัยเด็กควบคู่ไปกับการพัฒนาด้านสติปัญญา เพราะการฝึกและการเรียนรู้ได้ง่าย หากมีการเสริมสร้างและพัฒนา สอดคล้องกับทศวรรษบางตอนของ วิโรจนา สุวรรณวงศ์ (2564, หน้า 1-2) ที่ระบุว่าเด็กปฐมวัยมีอัตราการเจริญเติบโตทุกด้านทั้งร่างกาย สังคม จิตใจและปัญญา ซึ่งเป็นช่วงเวลาที่สำคัญที่ต้องปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม หากได้รับการพัฒนาภายหลังจะกระทำได้ยาก เด็กที่อายุต่ำกว่า 8 ปี เป็นวัยที่จะได้รับกฎเกณฑ์และมาตรฐานทางจริยธรรมจากบิดามารดาและผู้สอน ในช่วงปฐมวัยมีบทบาทสำคัญในการขัดเกลา การอบรมเลี้ยงดูและการจัดการเรียนรู้ การเป็นแบบอย่างที่ดีที่ยึดหลักสอนให้รู้ ทำให้ดู อยู่ให้เห็น ทุกฝ่ายร่วมกันพัฒนาและส่งเสริมเด็กอย่างถูกวิธีและอย่างต่อเนื่อง เป็นการวางรากฐานที่ดีให้กับเด็กปฐมวัยเพื่อก่อสร้างความเป็นพลเมืองที่ดี มีคุณภาพให้กับประเทศชาติด้วย

กระทรวงศึกษาธิการ (2552, ออนไลน์) ได้ประกาศนโยบายเร่งรัดปฏิรูปการศึกษา โดยยึดคุณธรรมนำความรู้ สร้างความตระหนักสำนึกในคุณค่าของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ความสมานฉันท์ สันติวิธี วิถีประชาธิปไตยพัฒนาคนโดยใช้คุณธรรมเป็นพื้นฐานของกระบวนการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงความร่วมมือของสถาบันครอบครัว ชุมชน สถาบันศาสนา และสถาบันการศึกษา เพื่อพัฒนาเยาวชนให้เป็นคนดี มีความรู้ และอยู่ดีมีสุข โดยคุณธรรมพื้นฐาน 8 ประการ ประกอบด้วย 1) ขยัน คือ ผู้ที่มีความตั้งใจเพียรพยายาม ทำหน้าที่การทำงานอย่างจริงจังและต่อเนื่องในเรื่องที่ถูกที่ควรสุ้งาน มีความพยายาม ไม่ท้อถอยกล้าเผชิญอุปสรรค รักงานที่ทำ ตั้งใจทำหน้าที่อย่างจริงจัง 2) ประหยัด คือ ผู้ที่ดำเนินชีวิตความเป็นอยู่อย่างเรียบง่าย รู้จักฐานะการเงินของตนเอง คิดก่อนใช้ คิดก่อนซื้อ เก็บออมถนอมใช้ทรัพย์สินสิ่งของอย่างคุ้มค่า ไม่ฟุ่มเฟือย ฟุ้งเฟ้อ รู้จักทำบัญชีรายรับรายจ่าย ของตนเองอยู่เสมอ 3) ซื่อสัตย์ คือ ผู้ที่มีความประพฤติตรงทั้งต่อเวลา ต่อหน้าที่ และต่อวิชาชีพ มีความจริงใจ ปลอดจากความรู้อี้อ้างอิง หรืออคติ ไม่ใช้เล่ห์กลคดโกง ทั้งทางตรงและทางอ้อม รับผิดชอบต่อตนเองปฏิบัติอย่างเต็มที่และถูกต้อง 4) มีวินัย คือ ผู้ที่ปฏิบัติตามในขอบเขตกฎระเบียบของสถานศึกษา สถาบัน องค์กร และประเทศ โดยที่ตนยินดี

ปฏิบัติตามอย่างเต็มใจและตั้งใจ ยึดมั่นในระเบียบแบบแผนข้อบังคับและข้อปฏิบัติ รวมถึงการมีวินัยทั้งต่อตนเองและสังคม 5) สุภาพ คือ ผู้ที่มีความอ่อนน้อมถ่อมตนตามสถานภาพและกาลเทศะ มีสัมมาคารวะ เรียบร้อยไม่ก้าวร้าว รุนแรง หรือวางอำนาจข่มผู้อื่นทั้งโดยวาจาและท่าทาง เป็นผู้มีการยาทดีงาม วางตนเหมาะสมกับวัฒนธรรมไทย 6) สะอาด คือ ผู้ที่รักษาร่างกายที่อยู่อาศัยและสิ่งแวดล้อมได้อย่างถูกต้องตามสุขลักษณะ ผีกลฉนจิตไม่ให้ขุ่นมัว มีความแจ่มใสอยู่เสมอปราศจากความมัวหมองทั้งกาย ใจ และสภาพแวดล้อม มีความผ่องใสเป็นที่เจริญตา ทำให้เกิดความสบายใจแก่ผู้พบเห็น 7) สามัคคี คือ ผู้ที่เปิดใจกว้าง รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น รับผิดชอบต่อตนทั้งในฐานะผู้นำและผู้ตามที่ดี มีความมุ่งมั่นต่อการรวมพลังช่วยเหลือเกื้อกูลกัน เพื่อให้การงานสำเร็จลุล่วง สามารถแก้ปัญหาและจัดการความขัดแย้งได้เป็นผู้มีเหตุผล ยอมรับความแตกต่าง ความหลากหลายทางวัฒนธรรม ความคิด และความเชื่อพร้อมที่จะปรับตัวเพื่ออยู่ร่วมกันอย่างสันติและสมานฉันท์ และ 8) มีน้ำใจ คือ ผู้ให้และผู้อาสาช่วยเหลือสังคม รู้จักแบ่งปัน เสียสละความสุขส่วนตน เพื่อทำประโยชน์ให้แก่ผู้อื่น เห็นอกเห็นใจและเห็นคุณค่าในเพื่อนมนุษย์ และผู้ที่มีความเดือดร้อน มีความเอื้ออาทรเอาใจใส่ อาสาช่วยเหลือสังคม ด้วยแรงกายและสติปัญญา ลงมือปฏิบัติการเพื่อบรรเทาปัญหา หรือร่วมสร้างสรรค์สิ่งดีงามให้เกิดขึ้นในชุมชน

สำหรับวิธีการปลูกฝังคุณธรรมในเด็กปฐมวัยกระทำได้หลายวิธี วิธีที่ครูสามารถเลือกใช้ได้ง่ายและเป็นนิยมนกันอย่างแพร่หลาย คือ การเล่านิทาน ประโยชน์ของนิทานนอกจากจะช่วยให้เด็กเกิดความสุขสนุกสนานแล้วยัง สามารถสอดแทรกความคิด คุณธรรมอันดีงามเข้าสู่จิตใจของเด็กได้ด้วย การเล่านิทานนอกจากเป็นการถ่ายทอด เรื่องราวต่างๆ ให้แก่เด็กแล้ว ยังสร้างความเพลิดเพลิน และช่วยสนองความต้องการของเด็กปฐมวัย เพราะนิทาน เป็นสิ่งที่เด็กๆ พอใจฟัง นิทานจึงเป็นเครื่องมือที่จะช่วยส่งเสริมพัฒนาความฉลาดทางสติปัญญาและความฉลาดทางอารมณ์ของเด็กให้สูงขึ้น นิทานนอกจากจะช่วยพัฒนาทักษะการฟัง การพูด ให้ความรู้ ความสนุกสนาน จินตนาการแก่เด็กแล้วนิทานยังช่วยฝึกสมาธิจดจ่ออยู่กับเรื่องที่ฟัง ซึ่งเป็นพื้นฐานการเตรียมความพร้อมด้านการอ่านหนังสือและปลูกฝังนิสัยรักการอ่านให้เด็กไปพร้อมกันส่งผลให้เด็กมีพัฒนาการทางด้านสติปัญญาและอารมณ์ที่ดีตามมา และที่ผ่านมามีพบว่านิทานทำให้เด็กฉลาดได้ กิจกรรมนิทานเป็นกิจกรรมที่มีความเหมาะสมเอื้ออำนวยต่อการพัฒนาการเด็กและช่วยสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่ดีให้กับเด็ก และเป็นกิจกรรมที่ช่วยเสริมสร้างจินตนาการให้แก่เด็ก ดังนั้น ผู้วิจัยเห็นว่านิทานสามารถช่วยให้เด็กเชื่อมโยงสิ่งที่เรียนนามธรรมไปสู่สิ่งที่ป็นรูปธรรมได้ และเพื่อให้

สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและจากรายงานการประเมินคุณภาพของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตามมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ มาตรฐานด้านที่ 3 ด้านคุณภาพเด็กปฐมวัย ที่กำหนดให้เด็กมีพัฒนาการด้านสังคม คุณธรรม มีวินัยและความเป็นพลเมืองดี ได้รับการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่พึงประสงค์ 8 ประการ คือ ขยัน ประหยัด ความซื่อสัตย์ มีวินัย สุภาพ สะอาด สามัคคี มีน้ำใจ ปฏิบัติตามกฎระเบียบ กติกา วัฒนธรรมท้องถิ่น ความเป็นไทยและหลักศาสนาที่นับถือ กล้าแสดงออกอย่างเหมาะสมและรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น แต่ควรมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องและจัดกิจกรรมที่สนองต่อคุณลักษณะในแต่ละตัวบ่งชี้ให้ชัดเจนยิ่งขึ้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาการใช้นิทานประกอบภาพเพื่อส่งเสริมคุณธรรมสำหรับเด็กปฐมวัย ระดับชั้นอนุบาลปีที่ 1 ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านท่ากุ่ม สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลหนองสาหร่าย จังหวัดสุพรรณบุรี

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนาคุณธรรมโดยใช้นิทานประกอบภาพสำหรับเด็กปฐมวัย
2. เพื่อเปรียบเทียบคุณธรรมก่อนและหลังการใช้นิทานประกอบภาพสำหรับเด็กปฐมวัย

สมมติฐานการวิจัย

เด็กปฐมวัยมีคุณธรรมหลังใช้นิทานประกอบภาพสำหรับเด็กสูงกว่าก่อนใช้นิทานประกอบภาพสำหรับเด็ก

ขอบเขตการวิจัย

1. **ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา:** กลุ่มตัวอย่างเป็นประชากรทั้งหมดเป็นเด็กปฐมวัย ระดับชั้นอนุบาลปีที่ 1 ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านท่ากุ่ม สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลหนองสาหร่าย จังหวัดสุพรรณบุรี จำนวน 17 คน สำหรับการวิจัยนี้ใช้เด็กปฐมวัยในปีการศึกษา 2566
2. **ระยะเวลา:** การวิจัยครั้งนี้ ทำการศึกษาในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2566 เป็นเวลา 8 สัปดาห์ๆ 3 วัน ได้แก่วันจันทร์ วันพุธ วันศุกร์ วันละ 30 นาที ระยะเวลา 8 สัปดาห์
3. **เนื้อหา:** การวิจัยครั้งนี้ ทำการศึกษานิทานประกอบภาพที่มีเนื้อหานิทานประกอบภาพ เพื่อพัฒนาคุณธรรมสำหรับเด็กปฐมวัย ระดับชั้นอนุบาลปีที่ 1 ชุดป่าใหญ่ในฝัน จำนวน 8 เล่ม

การพัฒนาคุณธรรมโดยใช้นิทานประกอบภาพสำหรับเด็กปฐมวัย องค์การบริหารส่วนตำบลหนองสาหร่าย
อำเภอดอนเจดีย์ จังหวัดสุพรรณบุรี

ของนั้ฐญา ดอกกะเบา ดั่งนี้ เล่มที่ 1 สุนัขจิ้งจอกจอมเจ้าเล่ห์ เล่มที่ 2 หนูน้อยนักสะสม เล่มที่ 3 เจ้าจ้อหัวขโมย เล่มที่ 4 เจ้าเสือ จอมเกร เล่มที่ 5 สามเกลอจอมยุ่ง เล่มที่ 6 วัวกับลา เล่มที่ 7 กระรอกน้อยตื่นเช้า เล่มที่ 8 ลิงป่าผู้ร้าย

4. **ตัวแปรที่ศึกษา:** ประกอบด้วย นิทานประกอบภาพ และคุณธรรมสำหรับเด็กปฐมวัย 8 ด้าน ได้แก่ ความซื่อสัตย์ ความอดทน ความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น ความรู้สึกผิดชอบชั่วดี การรู้จักหน้าที่ ความเพียรพยายาม การตรงต่อเวลา และการยอมรับผลของการกระทำ

การพิทักษ์สิทธิของกลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียนคณะผู้วิจัยจะอธิบายให้กลุ่มตัวอย่างทราบว่าการตอบรับหรือปฏิเสธในการเข้าร่วมการวิจัยครั้งนี้ จะไม่มีผลกระทบแต่อย่างใด คำตอบและข้อมูลของกลุ่มตัวอย่างจะนำมาใช้เพื่อวัตถุประสงค์ของการวิจัยในการนำไปพัฒนาการจัดการเรียนรู้เพื่อประสิทธิผลต่อผู้เรียนเท่านั้น ทุกคำตอบหรือข้อมูลทุกอย่างคณะผู้วิจัยจะนำเสนอผลการศึกษาในภาพรวมและจะทำภายหลังจากเสร็จสิ้นการเขียนรายงานและตีพิมพ์เผยแพร่

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบ One Group Pretest - Posttest Design ร่วมกับการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน (Classroom Action Research) มีวิธีการดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ เด็กปฐมวัย ระดับชั้นอนุบาลปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2566 ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านท่ากุ่ม สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลหนองสาหร่าย จังหวัดสุพรรณบุรี จำนวน 17 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 นิทานประกอบภาพเพื่อส่งเสริมคุณธรรมสำหรับเด็กปฐมวัย ระดับชั้นอนุบาลปีที่ 1 ชุดป่าใหญ่ในฝัน จำนวน 8 เล่ม ใช้ของ นั้ฐญา ดอกกะเบา

2.2 แผนการจัดประสบการณ์ การใช้นิทานประกอบภาพเพื่อส่งเสริมคุณธรรมสำหรับเด็กปฐมวัย ระดับชั้นอนุบาลปีที่ 1

2.3 แบบสังเกตพฤติกรรมความมีคุณธรรมสำหรับเด็กปฐมวัย 8 ด้าน ดังนี้

- คุณธรรมความซื่อสัตย์ วัดจาก 1) ไม่หยิบของผู้อื่นมาเป็นของตนเอง 2) เก็บของผู้อื่นได้ส่งคืนเจ้าของ และ 3) ไม่พูดโกหก

- คุณธรรมด้านความอดทน 1) เก็บของเข้าที่ 2) การรู้จักการรอคอย 3) ปฏิบัติตามข้อตกลงที่กำหนด

- คุณธรรมด้านความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น วัดจาก 1) ไม่เอาเปรียบผู้อื่น 2) ไม่รังแกผู้อื่น และ 3) ช่วยเหลือผู้อื่นเสมอ

- คุณธรรมด้านความรู้สึกผิดชอบชั่วดี วัดจาก 1) แสดงความเคารพผู้ใหญ่ 2) ทิ้งขยะเป็นที่ และ 3) เคารพกฎกติกาของโรงเรียน

- คุณธรรมด้านการรู้จักหน้าที่ วัดจาก 1) เข้าแถวเคารพธงชาติเป็นระเบียบ 2) ตั้งใจเรียน และ 3) ปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมาย

- คุณธรรมด้านความเพียรพยายาม วัดจาก 1) ทำงานที่ได้รับมอบหมายจนสำเร็จ 2) ช่วยเหลือตนเองได้ และ 3) มีความตั้งใจและมุ่งมั่น

- คุณธรรมด้านการตรงต่อเวลา วัดจาก 1) รู้จักการรอคอย 2) ปฏิบัติงานตามข้อตกลง และ 3) ทำงานเสร็จทันเวลา

- คุณธรรมด้านการยอมรับผลของการกระทำ วัดจาก 1) รู้จักขอโทษและสำนึกผิด 2) สามารถปรับปรุงตัวเองและแก้ไข และ 3) ยอมรับความจริง

มีเกณฑ์การให้คะแนน 3 ระดับ ได้แก่

คุณภาพ 1 พอใช้ ช่วงคะแนน 1-3

คุณภาพ 2 ดี ช่วงคะแนน 4-6

คุณภาพ 3 ดีมาก ช่วงคะแนน 7-9

2.4 แบบประเมินคุณธรรมสำหรับเด็กปฐมวัย 8 ด้าน คือ ความซื่อสัตย์ ความอดทน ความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น ความรู้สึกผิดชอบชั่วดี การรู้จักหน้าที่ ความเพียรพยายาม การตรงต่อเวลา และ การยอมรับผลของการกระทำ จำนวน 16 ข้อ โดยแต่ละข้อจะมีตัวเลือก 2 สถานการณ์ ให้คะแนน 0 เมื่อเลือกสถานการณ์ผิด ให้คะแนน 1 เมื่อเลือกสถานการณ์ถูก

3. การสร้างและพัฒนาเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบประเมินและแบบสังเกตคุณธรรมสำหรับเด็กปฐมวัย ระดับชั้น อนุบาลปีที่ 1 ที่ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้น ซึ่งมีลำดับขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ ดังนี้

3.1 แบบประเมินคุณธรรมสำหรับเด็กปฐมวัย โดยศึกษาเอกสารการวัดและประเมิน พัฒนาการเด็กปฐมวัย และสร้างแบบประเมินคุณธรรมสำหรับเด็กปฐมวัย

3.2 แบบสังเกตพฤติกรรมความมีคุณธรรมสำหรับเด็กปฐมวัย โดยศึกษาเอกสารการวัด และประเมินพัฒนาการเด็กปฐมวัย ศึกษาเอกสารเกี่ยวกับแบบสังเกตพฤติกรรม และสร้างแบบ สังเกตพฤติกรรมคุณธรรม (ความซื่อสัตย์ ความอดทน ความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น ความรู้สึกผิดชอบ ชั่วดี การรู้จักหน้าที่ ความเพียรพยายาม การตรงต่อเวลา และการยอมรับผลของการกระทำ) สำหรับเด็กปฐมวัยระดับชั้นอนุบาลปีที่ 1 มีลักษณะเป็นตัวบ่งชี้ของพฤติกรรมที่เด็กแสดงออกเกี่ยวกับคุณธรรม

3.3 นำแบบประเมินคุณธรรมและแบบสังเกตพฤติกรรมคุณธรรมเสนอผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างกระบวนการจัดการเรียนการสอนในแผนการจัดการ เรียนรู้ (Index of item - Objective Congruence: IOC) เท่ากับ 0.67 - 1.00

3.4 นำแบบทดสอบความรู้ที่ผ่านการพิจารณาตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญไปทดลองใช้กับ ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างการวิจัย ซึ่งเป็นเด็กปฐมวัยระดับชั้นอนุบาล ชั้นปีที่ 2-3 ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก บ้านท่ากุ่ม สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลหนองสาหร่าย จังหวัดสุพรรณบุรี จำนวน 24 คน ได้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาด้วยสูตรของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) เท่ากับ 0.88

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

4.1 ประเมินคุณธรรม ก่อนและหลังการจัดกิจกรรมการใช้หนังสือนิทานประกอบภาพ เพื่อส่งเสริมคุณธรรมสำหรับเด็กปฐมวัยโดยใช้แบบประเมินคุณธรรมสำหรับเด็กปฐมวัย

4.2 จัดกิจกรรมโดยใช้หนังสือนิทานประกอบภาพเพื่อส่งเสริมคุณธรรมสำหรับเด็กปฐมวัย โดยใช้ระยะเวลา จำนวน 8 สัปดาห์ๆ 3 วัน ได้แก่วันจันทร์ วันพุธ วันศุกร์ วันละ 30 นาที มีวิธีการจัดกิจกรรมตามขั้นตอนต่อไปนี้

ขั้นนำ: ครูนำเด็กเข้าสู่กิจกรรมการเล่านิทาน โดยการร้องเพลงประกอบท่าทาง การทอ้ง คำคล้องจองการสนทนา การทำท่าทาง การใช้คำถาม หรือสื่ออย่างใดอย่างหนึ่งเพื่อ กระตุ้นเด็กให้เด็กเกิดความสนใจและสร้างความพร้อมก่อนเข้าสู่กิจกรรม ใช้เวลา 5 นาที

ชั้นเล่านิทาน: ครูเล่านิทานประกอบภาพตามเนื้อเรื่องที่คุนครูสร้างขึ้นในแต่ละวัน โดยการเล่านิทานของครูแต่ละครั้งมีการนำสื่อมาประกอบประกอบการเล่านิทาน เช่น หุ่นประเภทต่างๆ รูปภาพ หรือ ตัวละครที่ใช้ในการเล่นบทบาทสมมติ เมื่อครูเล่านิทานมาถึงจุดที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของการจัดกิจกรรมในแต่ละวัน ครูจะเปิดโอกาสให้เด็กทุกคนได้แสดงความคิดเห็นและนำเสนอ ครูทำหน้าที่จดบันทึกคำพูดของเด็ก ใช้เวลา 15 นาที

ชั้นสรุป: เด็กและครูร่วมกันสรุปและตอบคำถาม โดยมีเนื้อหาเกี่ยวกับคุณธรรมที่ตรงกับเนื้อเรื่องในนิทาน และวัตถุประสงค์ของการสอนในแต่ละวัน ใช้เวลา 10 นาที

4.3 สังเกตพฤติกรรมด้านคุณธรรม ขณะจัดกิจกรรมการใช้หนังสือนิทานส่งเสริมคุณธรรมสำหรับเด็กปฐมวัย โดยใช้เครื่องมือเป็นแบบสังเกตพฤติกรรมด้านคุณธรรม

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ใช้สถิติในการวิเคราะห์ ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ t – test

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การรายงานผลการวิจัยเพื่อตอบวัตถุประสงค์การวิจัย ดังนี้

1. ผลการพัฒนาคุณธรรมโดยใช้นิทานประกอบภาพสำหรับเด็กปฐมวัย เพื่อตอบวัตถุประสงค์การวิจัยข้อ 1 ดังนี้

1.1 ประเมินคุณธรรมก่อนการจัดกิจกรรมการใช้หนังสือนิทานประกอบภาพเพื่อส่งเสริมคุณธรรมสำหรับเด็กปฐมวัยโดยใช้แบบประเมินคุณธรรมสำหรับเด็กปฐมวัย

1.2 จัดกิจกรรมโดยใช้นิทานประกอบภาพเพื่อส่งเสริมคุณธรรมสำหรับเด็กปฐมวัยตามแผนการจัดประสบการณ์ กำหนดจัดในกิจกรรมเสรี เวลา 9.00 น. – 9.30 น. ใช้ระยะเวลา 8 สัปดาห์ สำหรับ 8 เรื่องคุณธรรม ใช้เวลาสัปดาห์ละ 3 วัน คือ วันจันทร์ วันพุธ วันศุกร์ วันละ 30 นาที การจัดกิจกรรมการเล่านิทานประกอบภาพเพื่อส่งเสริมคุณธรรมสำหรับเด็กปฐมวัยได้สร้างนิทานประกอบภาพที่มีเนื้อหาเพื่อส่งเสริมคุณธรรมสำหรับเด็กปฐมวัย 8 เรื่อง ได้แก่ ความซื่อสัตย์ ความอดทน อดออม การเห็นอกเห็นใจผู้อื่น ความรู้สึกผิดชอบชั่วดี การรู้จักหน้าที่ ความเพียรพยายาม การตรงต่อเวลา และการยอมรับผลของการกระทำ โดยมีตัวละครเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับเด็กๆ แบ่งขั้นตอนการจัดกิจกรรมเป็นลำดับขั้นตอนอย่างชัดเจน ได้แก่ ขั้นนำ ขั้นดำเนินกิจกรรม จะเล่านิทานประกอบภาพ และชั้นสรุป ซึ่งในแต่ละขั้นตอนเด็กจะมีโอกาสฝึกปฏิบัติจริง

การพัฒนาคุณธรรมโดยใช้นิทานประกอบภาพสำหรับเด็กปฐมวัย องค์การบริหารส่วนตำบลหนองสาหร่าย อำเภอดอนเจดีย์ จังหวัดสุพรรณบุรี

โดยการคิดและลงมือปฏิบัติจนเกิดการเรียนรู้ในเรื่องของคุณธรรมสำหรับเด็กปฐมวัย โดยครูมีบทบาท 1) กระตุ้นให้เด็กรู้สึกสบาย อย่างร่วมคิดร่วมปฏิบัติและร่วมดำเนินเรื่องเพื่อการเรียนรู้ ให้อิสระในการตอบคำถามจะช่วยให้เด็กสนุกกับการทำกิจกรรมมากขึ้น 2) เป็นผู้สนับสนุนในการจัดกิจกรรมโดยการเตรียม สื่อ อุปกรณ์ สถานที่ ให้พร้อมเพื่อให้เด็กได้เรียนรู้อย่างมีความสุข อีกทั้งครูสนับสนุนการคิดที่เจริญงอกงามของเด็กด้วย 3) ให้คำแนะนำ ให้แนวทางกระตุ้นความคิดในบางครั้งเด็กอาจคิดไม่ได้หรือคิดออกนอกแนวทาง ครูต้องคอยตะล่อมให้การปรึกษาเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ตามจุดประสงค์การเรียนรู้ สำหรับเด็กมีบทบาทที่จะปฏิบัติตามข้อตกลงที่ทำร่วมกัน ทุกครั้งในการทำกิจกรรมเล่านิทานประกอบภาพ เช่น เมื่อร่วมกิจกรรมในวงกลมฟังนิทานที่ครูเล่า เด็กตั้งใจฟังนิทานไม่คุยหรือเล่นกัน ทำกิจกรรมที่ได้รับมอบหมายด้วยความตั้งใจและทำตามลำดับขั้นตอน แบ่งหน้าที่รับผิดชอบทั้งในกลุ่มของตนเองและส่วนรวม แสดงความคิดเห็นและตอบคำถามตามจุดประสงค์การเรียนรู้

1.3 ผลการวัดและประเมินพัฒนาการประเมินตามสภาพจริง โดยการสังเกตพฤติกรรม ความมีคุณธรรมสำหรับเด็กปฐมวัยขณะร่วมกิจกรรมและการตอบคำถามการรับรู้ในเรื่องของความมีคุณธรรมจากเนื้อเรื่องของนิทาน สื่อและแหล่งเรียนรู้ที่ใช้มีความหลากหลายและเหมาะสมกับเด็กปฐมวัย ได้แก่ รูปภาพและหุ่นมือ หนังสือ หนังสือนิทานประกอบภาพ บัตรภาพ ซึ่งสื่อเหล่านี้มีรูปแบบและสีสันที่สามารถกระตุ้นความสนใจของเด็กได้เป็นอย่างดี จากผลการสังเกตพฤติกรรม ความมีคุณธรรมสำหรับเด็กปฐมวัย พบว่า หลังการจัดกิจกรรม เด็กปฐมวัยทั้ง 17 คนมีแสดงออกถึงพฤติกรรมของคุณธรรมอยู่ในระดับดีมาก ร้อยละ 100 ทั้ง 8 ด้าน ได้แก่ พฤติกรรมของคุณธรรมด้านความซื่อสัตย์ ความอดทน ความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น ความรู้สึกผิดชอบชั่วดี การรู้จักหน้าที่ ความเพียรพยายาม การตรงต่อเวลา และการยอมรับผลของการกระทำ ผลปรากฏตามตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ร้อยละของพฤติกรรมจากการสังเกตก่อนและหลัง จำแนกตามระดับต่างๆ จากการจัดกิจกรรมการเล่านิทานประกอบภาพจากเพื่อส่งเสริมคุณธรรมสำหรับเด็กปฐมวัย (N=17)

ลำดับที่	นิทานเรื่อง	พฤติกรรม คุณธรรม	ตัวบ่งชี้พฤติกรรม	ก่อน (ร้อยละ)			หลัง (ร้อยละ)		
				ดี	พอใช้	ดีมาก	ดี	พอใช้	ดีมาก
1	สุนัข จิ้งจอก จอมเจ้า	ความซื่อสัตย์	1. ไม่หยิบของผู้อื่นมาเป็นของ ตนเอง 2. เก็บของผู้อื่นได้ส่งคืนเจ้าของ 3. ไม่พูดโกหก	5.88	94.12	-	100.00	-	-
2	หนูน้อย นักสะสม	ความอดทน	1. เก็บของเข้าที่ 2. การรู้จักการรอคอย 3. ปฏิบัติตามข้อตกลงที่กำหนด	-	100.00	-	100.00	-	-
3	เจ้าจ๋อ หัวขโมย	ความเห็นอก เห็นใจผู้อื่น	1. ไม่เอาเปรียบผู้อื่น 2. ไม่รังแกผู้อื่น 3. ช่วยเหลือผู้อื่นเสมอ	-	100.00	-	100.00	-	-
4	เสือ จอมเกร	ความรู้สึ กผิดชอบชั่วดี	1. แสดงความเคารพผู้ใหญ่ 2. ทิ้งขยะเป็นที่ 3. เคารพกฎกติกาของโรงเรียน	-	100.00	-	100.00	-	-
5	สามเกลอ จอมยุ่ง	การรู้จัก หน้าที่	1. เข้าแถวเคารพธงชาติเป็น ระเบียบ 2. ตั้งใจเรียน 3. ปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมาย	-	100.00	-	100.00	-	-
6	วัวกับลา	ความเพียร พยายาม	1. ทำงานที่ได้รับมอบหมาย จนสำเร็จ 2. ช่วยเหลือตนเองได้ 3. มีความตั้งใจและมุ่งมั่น	-	100.00	-	100.00	-	-
7	กระรอก น้อยตื่นเช้า	การตรง ต่อเวลา	1. รู้จักการรอคอย 2. ปฏิบัติงานตามข้อตกลง 3. ทำงานเสร็จทันเวลา	-	100.00	-	100.00	-	-
8	ลิงป่า ผู้ดุร้าย	การยอมรับ ผลของการ กระทำ	1. รู้จักขอโทษและสำนึกผิด 2. สามารถปรับปรุงตัวเอง และแก้ไข 3. ยอมรับความจริง	-	100.00	-	100.00	-	-

การพัฒนาคุณธรรมโดยใช้นิทานประกอบภาพสำหรับเด็กปฐมวัย องค์การบริหารส่วนตำบลหนองสาหร่าย
อำเภอดอนเจดีย์ จังหวัดสุพรรณบุรี

2. ผลการเปรียบเทียบคุณธรรมก่อนและหลังการใช้นิทานประกอบภาพสำหรับเด็กปฐมวัย เพื่อตอบวัตถุประสงค์การวิจัยข้อ 2 พบว่า หลังการจัดกิจกรรมการใช้นิทานประกอบภาพ เพื่อส่งเสริมคุณธรรมสำหรับเด็กปฐมวัย นักเรียนมีคุณธรรมสูงกว่าก่อนการจัดกิจกรรมการใช้นิทานประกอบภาพเพื่อส่งเสริมคุณธรรมสำหรับเด็กปฐมวัยทุกด้าน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงผลดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 การเปรียบเทียบคะแนนคุณธรรมของเด็กปฐมวัยก่อนใช้นิทานประกอบภาพและหลังการนิทานประกอบภาพเพื่อส่งเสริมคุณธรรมสำหรับเด็กปฐมวัยจำแนกรายด้าน

คุณธรรม	จำนวน ข้อ	ก่อนการจัดกิจกรรม		หลังการจัดกิจกรรม		t
		SD.	$\bar{X}$	SD.	$\bar{X}$	
1. ความซื่อสัตย์	2	1.06	0.64	1.76	0.42	4.95*
2. ความอดทน	2	1.00	0.69	1.65	0.59	2.86*
3. ความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น	2	1.29	0.57	1.82	0.38	3.50*
4. ความรู้สึกลึกซึ้งขบขัน	2	1.59	0.49	1.94	0.24	2.95*
5. การรู้จักหน้าที่	2	1.59	0.49	1.94	0.24	2.95*
6. ความเพียรพยายาม	2	1.47	0.61	1.88	0.32	2.75*
7. การตรงต่อเวลา	2	1.59	0.60	1.88	0.32	2.58*
8. การยอมรับผลของการกระทำ	2	1.47	0.61	1.82	0.38	2.40*

* $p < .05$

สรุปผลและอภิปรายผลการวิจัย

จากวัตถุประสงค์การวิจัยครั้งนี้เพื่อพัฒนาคุณธรรมโดยใช้นิทานประกอบภาพสำหรับเด็กปฐมวัยและเปรียบเทียบคุณธรรมก่อนและหลังการใช้นิทานประกอบภาพสำหรับเด็กปฐมวัย ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านท่ากุ่ม องค์การบริหารส่วนตำบลหนองสาหร่าย อำเภอดอนเจดีย์ จังหวัดสุพรรณบุรี ผลการพัฒนาคุณธรรมโดยใช้นิทานประกอบภาพสำหรับเด็กปฐมวัย พบว่า หลังการ

จัดกิจกรรม เด็กปฐมวัยทั้ง 17 คนมีแสดงออกถึงพฤติกรรมของคุณธรรมอยู่ในระดับดีมาก ร้อยละ 100 ทั้ง 8 ด้าน ได้แก่ พฤติกรรมของคุณธรรมด้าน ความซื่อสัตย์ ความอดทน ความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น ความรู้สึกผิดชอบชั่วดี การรู้จักหน้าที่ ความเพียรพยายาม การตรงต่อเวลา และการยอมรับผลของการกระทำ นอกจากนี้ เด็กปฐมวัยยังมีคะแนนคุณธรรมหลังใช้尼ทานประกอบภาพสูงกว่าก่อนใช้尼ทานประกอบภาพทุกด้าน อย่างมีค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการวิจัยครั้งนี้ มีความสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ และสอดคล้องกับการศึกษาของนักวิชาการหลายท่านที่มีการศึกษาไว้ อาทิ วิลาสิณี นามมาลา และปัทมาวดี เล่ห์มงคล (2565) ศึกษาผลของการจัดกิจกรรมการเล่านิทานคุณธรรมประกอบการใช้สถานการณ์จำลอง เพื่อพัฒนาวินัยในตนเองของเด็กปฐมวัย ผลการศึกษาพบว่า เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเล่านิทานคุณธรรม ประกอบการใช้สถานการณ์จำลองเพื่อพัฒนาวินัยในตนเองของเด็กปฐมวัย มีคะแนนเฉลี่ยรวมความมีวินัยในตนเอง หลังการจัดกิจกรรมสูงกว่าก่อนการจัดกิจกรรม ในด้านความรับผิดชอบและด้านการควบคุมตนเอง วีรญา สุวรรณวงศ์ (2564) ศึกษาการพัฒนาคุณลักษณะความเป็นคนดีของเด็กปฐมวัย โดยการจัดประสบการณ์การเล่านิทานคุณธรรม โรงเรียนอนุบาลวิภาะ จังหวัดบึงกาฬ ผลการศึกษาพบว่า ความเป็นคนดีของเด็กปฐมวัยหลังการจัดประสบการณ์การเล่านิทานคุณธรรม จากการสังเกตคุณลักษณะความเป็นคนดีของเด็กปฐมวัยหลังจากการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การเล่านิทานคุณธรรมในภาพรวมอยู่ในระดับดีมาก และผลการวัดคุณลักษณะความเป็นคนดีของเด็กปฐมวัย หลังจากการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การเล่านิทานคุณธรรมในภาพรวมอยู่ในระดับดีมาก จุริรัตน์ นุรักษ์ (2564) ศึกษาพัฒนาจริยธรรมด้านความมีวินัยในตนเองของนักเรียน โดยใช้กิจกรรมการเล่านิทาน ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 3 จังหวัดสงขลา ผลการศึกษาพบว่า จากการใช้แบบสังเกตและแบบฝึกจริยธรรมด้านความมีวินัยในตนเองสำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา โดยใช้กิจกรรมการเล่านิทานหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

นอกจากข้อมูลดังกล่าวข้างต้นยังสอดคล้องกับผลการศึกษาของนักวิชาการอีกหลายท่าน เช่น อัมรินทร์ แยมเพ็ง ทิพย์วิมล วังแก้วศิริ และสุพัฒน์ เศรษฐาคมกุล (2563) ศึกษาผลการจัดประสบการณ์ด้วยชุดกิจกรรมนิทานเพื่อส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม ของเด็กปฐมวัย โรงเรียนวัดโสธรวรารามวรวิหาร ผลการศึกษาพบว่า เด็กปฐมวัยมีพฤติกรรมคุณธรรม จริยธรรมหลังการจัดประสบการณ์ด้วยชุดกิจกรรมนิทาน โดยรวมอยู่ในระดับดี และเด็กปฐมวัยมีความพึงพอใจที่มีต่อ

การพัฒนาคุณธรรมโดยใช้นิทานประกอบภาพสำหรับเด็กปฐมวัย องค์การบริหารส่วนตำบลหนองสาหร่าย อำเภอดอนเจดีย์ จังหวัดสุพรรณบุรี

การจัดประสบการณ์ด้วยชุดกิจกรรมนิทานเพื่อส่งเสริม คุณธรรมจริยธรรม โดยรวมอยู่ในระดับ มาก โนริยะ สะมะแอ (2562) ศึกษาการจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยใช้หนังสือนิทานส่งเสริม คุณธรรมสำหรับเด็กปฐมวัย ชั้นอนุบาลปีที่ 3 โรงเรียนเทศบาล 3 (บ้านยะกัง) อำเภอเมือง จังหวัดนราธิวาส ผลการศึกษาพบว่า เด็กปฐมวัย ชั้นอนุบาลปีที่ 3 หลังได้รับการจัดประสบการณ์ การเรียนรู้โดยใช้หนังสือนิทานส่งเสริม คุณธรรมได้รับความรู้ด้านคุณธรรมสูงกว่าก่อนการจัด ประสบการณ์การเรียนรู้ และพัชรา อินทร์ศรี และพัชรา อินทร์ศรี (2562) ศึกษาการพัฒนา หนังสือนิทานคุณธรรมเพื่อสร้างเสริมความมีวินัยสำหรับเด็กปฐมวัย โดยการสังเกตพฤติกรรม การพัฒนาความมีวินัยของเด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 3 ผลการศึกษาพบว่า พัฒนาความมีวินัยของเด็ก ปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 3 หลังจากได้รับการจัดประสบการณ์โดยใช้หนังสือนิทานคุณธรรมเพื่อสร้าง เสริมความมีวินัยสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยเรื่อง ผลการใช้นิทานประกอบภาพเพื่อส่งเสริมคุณธรรม สำหรับเด็กปฐมวัย ระดับ ชั้นอนุบาลปีที่ 1 ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านท่ากุ่ม สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลหนอง สาหร่าย จังหวัดสุพรรณบุรี ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ข้อเสนอแนะเพื่อนำไปใช้

1.1 จากการวิจัยนี้ใช้นิทานประกอบภาพเพื่อส่งเสริมคุณธรรมสำหรับเด็กปฐมวัย ระดับ ชั้นอนุบาลปีที่ 1 ชุดป่าใหญ่ในฝัน ดังนั้น ควรมีการพัฒนาหนังสือชุดนิทานเพื่อส่งเสริมคุณธรรม อื่นๆ เพิ่มเติมจากคุณธรรม 8 ด้านสำหรับนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 1

1.2 จากการวิจัยนี้ใช้นิทานประกอบภาพเพื่อส่งเสริมคุณธรรมสำหรับเด็กปฐมวัย ดังนั้น ควรมี การพัฒนาหนังสือชุดนิทานที่ส่งเสริมทางด้านอื่นๆ ด้วย เช่น ทักษะทางภาษา การสื่อสาร ความคิดสร้างสรรค์ เป็นต้น เพื่อส่งเสริมพัฒนาการของเด็กปฐมวัย ระดับชั้นอนุบาล

1.3 จากการวิจัยนี้ใช้นิทานประกอบภาพเพื่อส่งเสริมคุณธรรมสำหรับเด็กปฐมวัย ระดับ ชั้นอนุบาลปีที่ 1 ชุดป่าใหญ่ในฝัน ดังนั้น ควรมีการพัฒนาหนังสือชุดนิทานส่งเสริมคุณธรรมโดย ใช้เทคโนโลยีมาช่วย เช่น บทเรียน CAI เป็นต้น

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการเปรียบเทียบคุณธรรมสำหรับเด็กปฐมวัย โดยใช้เทคนิควิธีการอื่นๆ เช่น เกมการศึกษา

2.2 ควรจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้นิทานประกอบภาพเพื่อวัดตัวแปรด้านอื่นๆ เช่น ความสามารถในการอยู่ร่วมกันในสังคม การมีระเบียบวินัยในตนเอง เป็นต้น

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2552). ๘ คุณธรรมพื้นฐาน. <https://www.moe.go.th/๘-คุณธรรมพื้นฐาน/>
- จूरรัตน์ นूरักษ. (2564). การพัฒนาจริยธรรมด้านความมีวินัยในตนเองของนักเรียน โดยใช้กิจกรรม การเล่านิทาน ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 3 จังหวัดสงขลา [สารนิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา วิทยาศาสตรบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.
- โนริยะ สะมะแอ. (2562). การจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยใช้หนังสือนิทานส่งเสริมคุณธรรมสำหรับเด็กปฐมวัย ชั้นอนุบาลปีที่ 3 โรงเรียนเทศบาล 3 (บ้านยะกัง) อำเภอเมืองจังหวัดนราธิวาส. วารสารเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา, 2(6), 119–131.
- พัทธา อินทร์ศรี และพัชรา อินทร์ศรี. (2562). การพัฒนาหนังสือนิทานคุณธรรมเพื่อส่งเสริมความมีวินัยสำหรับเด็กปฐมวัย. วารสารวิจัยเพื่อการปฏิรูปการเรียนรู้, 2(2), 43–54.
- ภาณุวัฒน์ รักดีวงศ์ และกฤษณา วรรณกลาง. (2563). นวโกวาทกับการเป็นเครื่องมือในการใช้ชีวิตของคนในยุคสังคมพลิกผัน. วารสารการบริหารและนวัตกรรมการศึกษา, 3(1), 93–94.
- วิลาสิณี นามมาลา และปัทมาวดี เล่ห์มงคล. (2565). ผลของการจัดกิจกรรมการเล่านิทานคุณธรรมประกอบการใช้สถานการณ์จำลอง เพื่อพัฒนาวินัยในตนเองของเด็กปฐมวัย. OJED, 17(1), 1–12.
- วีรญา สุวรรณวงศ์. (2564). การพัฒนาคุณลักษณะความเป็นคนดีของเด็กปฐมวัย โดยการจัดประสบการณ์การเล่านิทานคุณธรรม โรงเรียนอนุบาลวิภาวี จังหวัดบึงกาฬ [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา วิทยาศาสตรบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- อัมรินทร์ แยมเพ็ง, ทิพย์วิมล วังแก้วศิริ และสุพัฒน์ เศรษฐาคมกุล. (2563). ผลการจัดประสบการณ์ด้วยชุดกิจกรรมนิทานเพื่อส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม ของเด็กปฐมวัยโรงเรียนวัดโสธรวรารามวรวิหาร. วารสารบัณฑิตวิจัย, 11(2), 68–79.